Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Etnologia Polski – wykład , PG_00200573		
Kierunek studiów	Etnologia (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS	4.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	egzamin
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Antropologii -> Zakład Etnologii Polski i Antropologii Historii		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Anna Kwaśniewska, prof. UG	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr hab. Anna Kwaśniewska, prof. UG	

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	68.0	100

Cel przedmiotu

1.Wprowadzenie do problematyki badań kultury ludowej/regionalnej Polski w jej zróżnicowaniu regionalnym i historycznym.

2. Zaznajomienie studentów z regionami etnograficznymi, kryteriami i dylematami ich delimitacji, problematyką Ziem Zachodnich i Północnych

3. Zapoznanie studentów z wybranymi zagadnieniami z zakresu etnografii i dziedzictwa kulturowego Polski.

4.Zapoznanie z problematyką tradycji, jej współczesną rolą i znaczeniem dla społeczności lokalnych i regionalnych

5. Kształtowanie umiejętności dyskursu naukowego, krytyki źródeł

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[ETNOL3_W08] Ma zaawansowaną wiedzę na temat metod analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla różnych szkół w etnologii i antropologii kulturowej	_W08 Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów polskiej kultury ludowej właściwe dla różnych szkół w etnologii i antropologii kulturowej	[SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego
	[ETNOL3_W02] Ma zaawansowaną i szczegółową wiedzę dotyczącą terminologii, teorii i metodologii z zakresu nauk o kulturze i religii (w zakresie etnologii i antropologii kulturowej)	_W02 Ma uporządkowaną wiedzę ogólną obejmującą terminologię, teorię i metodologię z zakresu badań etnograficznych Polski	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[ETNOL3_W04] Ma zaawansowaną wiedzę o procesach etnicznych na świecie i fundamentalnych dylematach współczesnej cywilizacji	_W04 Ma uporządkowaną tematycznie wiedze o procesach etnicznych w Polsce oraz rozumie znaczenie promocji i ochrony dziedzictwa polskiej kultury ludowej	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[ETNOL3_U07] Umie interpretować wytwory kulturowe za pomocą typowych metod interpretacji, uwzględniając ich miejsce w procesie historyczno-kulturowym	_U07 Umie interpretować wytwory polskiej kultury ludowej za pomocą typowych metod interpretacji, uwzględniając ich miejsce w procesie historyczno-kulturowym	[SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU5] realizacja zadania problemowego
	[ETNOL3_W03] Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach etnologicznej wiedzy o kulturze polskiej, europejskiej i pozaeuropejskiej	_W03 Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową dotyczącą etnograficznego zróżnicowania Polski, wybranych dziedzin kultury typu ludowego, specyfiki kulturowej terenów postmigracyjnych	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[ETNOL3_K06] Ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania etyki zawodowej	_K06 Ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania etyki zawodowej	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SK5] realizacja zadania problemowego
	[ETNOL3_K07] Ma świadomość znaczenia dziedzictwa kulturowego regionu, kraju i Europy oraz własnej odpowiedzialności za jego zachowanie	_K07 Ma świadomość znaczenia dziedzictwa polskiej kultury ludowej oraz własnej odpowiedzialności za jej zachowanie	[SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ETNOL3_K01] Zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, efektywnie organizuje swoją pracę i krytycznie ocenia stopień jej zaawansowania	_K01 Zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy z zakresu etnografii Polski, efektywnie organizuje swoją pracę, krytycznie ocenia stopień jej zaawansowania	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SK5] realizacja zadania problemowego
	[ETNOL3_U05] Potrafi posługiwać się głównymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi etnologii i antropologii kulturowej	_U05 W badaniach polskiej kultury ludowej/regionalnej potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi etnologii i antropologii kulturowej	[SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ETNOL3_U06] Potrafi rozpoznawać i analizować różne typy kultury: materialnej, symbolicznej i społecznej	_U06 Potrafi rozpoznawać i analizować przejawy polskiej kultury ludowej: materialnej, symbolicznej i społecznej	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU5] realizacja zadania problemowego

Treści przedmiotu	1. Zarys historii, specyfika, kierunki badań etnologicznych na ziemiach polskich. 2-4 Region etnograficzno-kulturowy kryteria delimitacji, regionalne zróżnicowanie Polski , tereny postmigracyjne i ich specyfika. 5. Krajobraz kulturowy wsi i jego przemiany. 6. Budownictwo i architektura ludowa - konstrukcje, zróżnicowanie regionalne budownictwa, ochrona budownictwa ludowego 7 Rolnictwo i jego przemiany, pozarolnicze zajęcia ludności 8. Rybołówstwo przybrzeżne morskie, rybołówstwo jeziorne i rzeczne. 9. Odzież codzienna i odświętna. Strój ludowy jako kod kulturowy. Renesans zainteresowania strojem ludowym i jego przyczyny. 10. Rośliny uprawne i dziko rosnące i ich zastosowanie w kuchni, lecznictwie ludowym, obrzędowości. 11. Pożywienie i jego przemiany; wzory konsumpcji; etykieta , lista produktów tradycyjnych. 12-13. Dziedzictwo niematerialne wsi ; wybrane obrzędy i ich przemiany. 14-15. Zapoznanie studentów z dziedzictwem kulturowym wsi polskiej/ wizyta w muzeum etnograficznym lub objazd terenowy
Wymagania wstępne i dodatkowe	
Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się	

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
Wypowiedź pisemna -na postawione pytania egzaminacyjne	51.0%	80.0%
Obecność na zajęciach i udział w dyskusji	0.0%	20.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Burszta J. , *Kultura ludowa - kultura narodowa,. Szkice i rozprawy,* Warszawa 1974. Brencz A., *Wielkopolski rok obrzędowy. Tradycja i zmiana,* Poznań 2006. Czerwiński, T., *Budownictwo ludowe w Polsce.* Warszawa 2006. *Etnografia Polski. Przemiany kultury ludowej,* red.M. Biernacka i in., Wrocław 1981. Historia etnografii polskiej, red. M. Terlecka, Wrocław-Warszawa-Kraków - Gdańsk 1973 *Niematerialne dziedzictwo kulturowe wsiidentyfikacja dokumentacja ochrona interpretacja pojęcia poglądy*, red. K. Braun, Warszawa - Węgorzewo 2013. Ogrodowska, B., Polskie obrzędy i zwyczaje doroczne. Warszawa 2004, 2006 Piskorz Branekova, E., *Polskie stroje ludow*e t. 1-3. Warszawa 2003, 2007. Wyżga M. , Chłopstwo. Historia bez krawata, Kraków 2022
	Uzupełniająca lista lektur	Kroh A., *Sklep potrzeb kulturalnych.* Warszawa 1999. *Słownik etnologiczny. Terminy ogólne*, red. Z. Staszczak, Warszawa-Poznań 1987. Zadrożyńska, A., *Świętowania polskie*. Warszawa 2002. Znamierowska-Prüfferowa M., T*radycyjne rybołówstwo ludowe w Polsce na tle zbiorów i badań terenowych . Etnograficznego w Toruniu,* Toruń 1988
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Regiony etnograficzno-kulturowe w Polsce i ich charakterystyka. Strój ludowy - element tożsamości czy kostium sceniczny? Rośliny uprawne i dziko rosnące - ich zastosowanie w kuchni, lecznictwie ludowym, obrzędowości. Co zanikło, co pozostało - Obrzędy doroczne i ich przemiany	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.